Vrijdag 8 December 1944. DAGBLAD 61ste Jaargang No. 4380

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit dagblad verschijnt dagelijks, behalve 's Zondags; abonnementsprijs Bonaire en Curaçao 2 gld.; Aruba 2,50 gld.; Bovenwinden 3 gld.; Suriname en het buitenland 3,50 gld..

Hoofdredacteur: Dr. Joh. Hartog Redactie-adres Consciëntiesteeg 27, telef. 1858; Postbus 80, Willemstad.

Uitgeefster en Administratie: Paulus-drukkerij, Consciëntiesteeg 29, telefoon 1550; Postbus 80, Willemstad, N.W.I. Voor Aruba: J. E. Croes, Postbus 14, Oranjestad; tel. 38.

Landing in de rug der Japanners op Leyte.

Weer een Japans convooi naar de kelder.

Roermond en Venlo als straf tot Duits gebied verklaard!

Churchill verdedigt zich in het Lagerhuis.

MACARTHUR SPLITST DE JAPANNERS.

door C. Yates McDaniel.

De ervaren 75e divisie der Noordamerikanen van Guam werd door de marine aan land gezet in de rug van meer dan 25.000 ingesloten Japanners en trokke snel naar het Noorden in de richting van Ormoc — minder dan 5 kilometer ver.

De verrassende landing werd Donderdag uitgevoerd in de Golf van Ormoc onder dekking der kanonnen van torpedojagers behorende tot de 7e vloot en jagers. Hiermede is de fel verdedigde Yamasjita-linie in twee gespleten.

De penetratie in de binnenzeeën der Philipijnen naar de Westkust van Leyte werd gemaakt, terwijl de Noordamerikanen aan de Oostkust jacht maakten op de hoofdmacht van 200 Japanse valschermspringers, die neergelaten werden om sabotage te plegen.

Met deze landing werden de Japanse strategen volkomen verrast. Op het uur van de landing werd een vijandelijk convooi van 13 schepen met versterkingen op weg naar Ormoc bespeurd en weggevaagd. Er zaten waarschijnlijk meer dan 4000 manschappen en een grote hoeveelheid materiaal aan boord.

In totaal werden 19 vijandelijke schepen, waaronder 7 torpedojagers, Donderdag in de grond geboord nabij Leyte, terwijl vliegtuigen elders in het gebied der Philippijnen nog 9 andere vrachtschepen bestookten. 62 Nipponese vliegtuigen werden neergeschoten boven en rondom Leyte ten koste van 5 Noordamerikaanse toestellen welker bestuurders gered werden.

Onder dekking der torpedojagers van Schout bij Nacht A. D. Strubles voeren de Noordamerikaanse landingsvaartuigen door de smalle Straat Surigao en landden de troepen „practisch zonder verliezen" volgens het communiqué. Aldus zijn twee vallen gelegd om de troepen van Luitenant Generaal Tomoyuki Yamasjita op Leyte, terwijl de vijand handgemeen is met nog vijf Noordamerikaanse divisies, die uit het Noorden, Zuiden en Oosten komen aanzetten. Een vijandelijke strijdmacht ten Zuiden van Ormoc werd ingesloten in een gebied van 10 kilometer lengte tussen de 77e en 7e divies die vroeger in de week de linie langs de Palanas-rivier, welke verdedigd werd door Japans ervaren 26e divisie, doorbraken, (Mac Arthurs Hoofdkwartier, (AP) 8.12).

SUPERFORTEN BOVEN TOKIO.

Twee Superforten op weerverkenningsvluchten hebben Tokio Woensdagavond en Donderdagmorgen vroeg gebombardeerd. De twee aanvallen vonden plaats met een tussenpoze van zeven uren. De vliegers, die aan de nachtelijke aanval deelnamen, zeiden, dat Tokio helder verlicht was. Het eerste vliegtuig kon zijn doel zien, doch het tweede bombardeerde door de wolken heen. Beide vliegtuigen troffen een industrieel doel in het hart van Tokio. Er werden vijf grote branden en twee kleinere gesticht (Saipan, (AP) 7.12).

DE JAPANNERS BEZETTEN TUYUN.

Het communiqué uit het Noordamerikaanse Hoofdkwartier in China gaf te kennen, dat de Japanners de stad Tuyun bezet hebben. Tuyun ligt aan het eindpunt van de Kwangsi-Kweitsiow spoorlijn op 85 kilometer ten Zuid-Oosten van Kweiyang.

Noordamerikaanse jagers bestookten Japanse colonnes, die de provincie Kweitsjow binnenrukken en hiermede zowel de Birmaweg als Kweiyang bedreigen. De vliegers zetten Tuyun in lichterlaaie. Het Chinese Hoofdcommando gaf het verlies toe van Tusjan, een spoorwegstad op 120 kilometer ten Zuid-Oosten van Kweiyang, doch zeide niets over een diepere penetratie. Het dorp Sanho ten Noord-Oosten van Tusjan zou zijn heroverd door de Chinezen, volgens berichten van het front. De Chinese pers meldde, dat betrekkelijk goed uitgeruste troepen voortdurend naar het front stromen om de defensies van Kweiyang en Kunming aan de Birmaweg te steunen (Tsjoengking, (AP) 7.12).

HET BOMBARDEMENT OP MANTSJOERIJE.

Officieel wordt bekendgemaakt, dat een grote strijdmacht van Superforten doelen in Mantsjoerije aangevallen heeft. Daarbm werden 26 vijandelijke jagers vernield; vermoedelijk werden nog 13 neergeschoten en 24 werden beschadigd.

Een B-29 ging verloren wegens vijandelijke actie bij de aanval op de vliegtuigfabriek te Moekden en andere strategische militaire doelen. De resultaten van het bombardement waren schitterend. Men kon de meeste doelen zien liggen.

Het vijandelijk afweervuur was min tot matig.

De radio van Tokio gaf toe, dat schade werd aangericht in Moekden en Port Dairen, en beweerde, dat 15 B-29's werden neergeschoten — 5 ervan door botsing met Nipponese toestellen. (Washington, (AP) 7.12).

BRITSE OORLOGSSCHEPEN BIJ PIRAEUS IN ACTIE.

Een Britse torpedojager en twee motorvaartuigen hebben het vuur geopend op een doel nabij Piraeus. Men gelooft, dat het een sterktepunt is van de ELAS. Het communiqué van de Koninklijke Britse Marine zeide, da een kleine brand werd gesticht (Athene, (AP) 7.12).

DE OPSTAND IN HELLAS.

De radio van Parijs zeide, dat volgens onbevestigde berichten de Helleense provincies Thracië en Macedonië in handen der opstandelingen zijn. (Londen, (AP) 8.12).

STETTINIUS OVER HELLAS

De Noordamerikaanse Secretaris van Buitenlandse Zaken, Edward R. Stettinius, heeft verklaard, dat de Verenigde Staten zijn voor een volledige vrijheid van politieke actie voor het volk van Hellas.

Hij bekrachtigde formeel de verklaring van Churchill, op Dinsdag afgelegd, dat het volk van Hellas volkomen vrij moet zijn om een regering te vormen, hetzij rechts of links. Hij bepaalde zich tot deze ene verklaring in de rede van Churchill en zeide de rest — waaronder het gebruik van Britse troepen om de vestiging van een „communistische dictatuur" te beletten — buiten bespreking te laten.

Het was de tweede maal binnen een week, dat het Departement van Buitenlandse Zaken zich uitspak ten gunste van een politieke vrijheid voor het volk van Europa. Tevoren had men geprotesteerd tegen Groot Brittannië's inmenging bij de vorming van een nieuwe Italiaanse regering. De Britten hadden zich uitgesproken tegen Carlo Sforza als candidaat voor het Premierschap of als Minister van Buitenlandse Zaken in het nieuwe regime te Rome.

Op zijn persconferentie zeide Stettinius: „Het is ook onze ernstige hoop, dat het volk en de autoriteiten van Hellas en onze Britse bondgenoten samen zullen werken voor de heropbouw van dat beroofde land.

Men vroeg speciaal aan Stettinius of de Noordamerikaanse regering het gebruik van tanks en vliegtuigen tegen de Helleense bevolking goed wil praten of dat de regering bij de Britten protesteert tegen het gebruik van wapenen. Hierop antwoordde hij, dat de verklaring voor zichzelf spreekt.

Ook vroeg men hem of het juist is te zeggen, dat hij slechts dat deel van Churchills rede bekrachtigde hetwelk hij had aangehaald en niet de rest. Stettinius wilde op deze vraag geen commentaar leveren. Evenmin wilde hij antwoord geven op de vraag hoe de politiek van politieke vrijheid van toepassing is op Polen.

Stettinius werd gebombardeerd met vragen om de verklaring zodanig uit te breiden, dat zij duidelijker zou zijn met betrekking tot het gebruik van Britse troepen in Hellas.

Hij weigerde echter verder commentaar te leveren, doch gaf te kennen, dat deze verklaring niet officieel is toegezonden aan de Britse regering. Zij wordt slechts aan de pers in de Verenigde Staten verstrekt om tegemoet te komen aan de vragen (Washington, (AP) 7.12).

VERKLARINGEN VAN EEN HELLEENSEN ZEGSMAN.

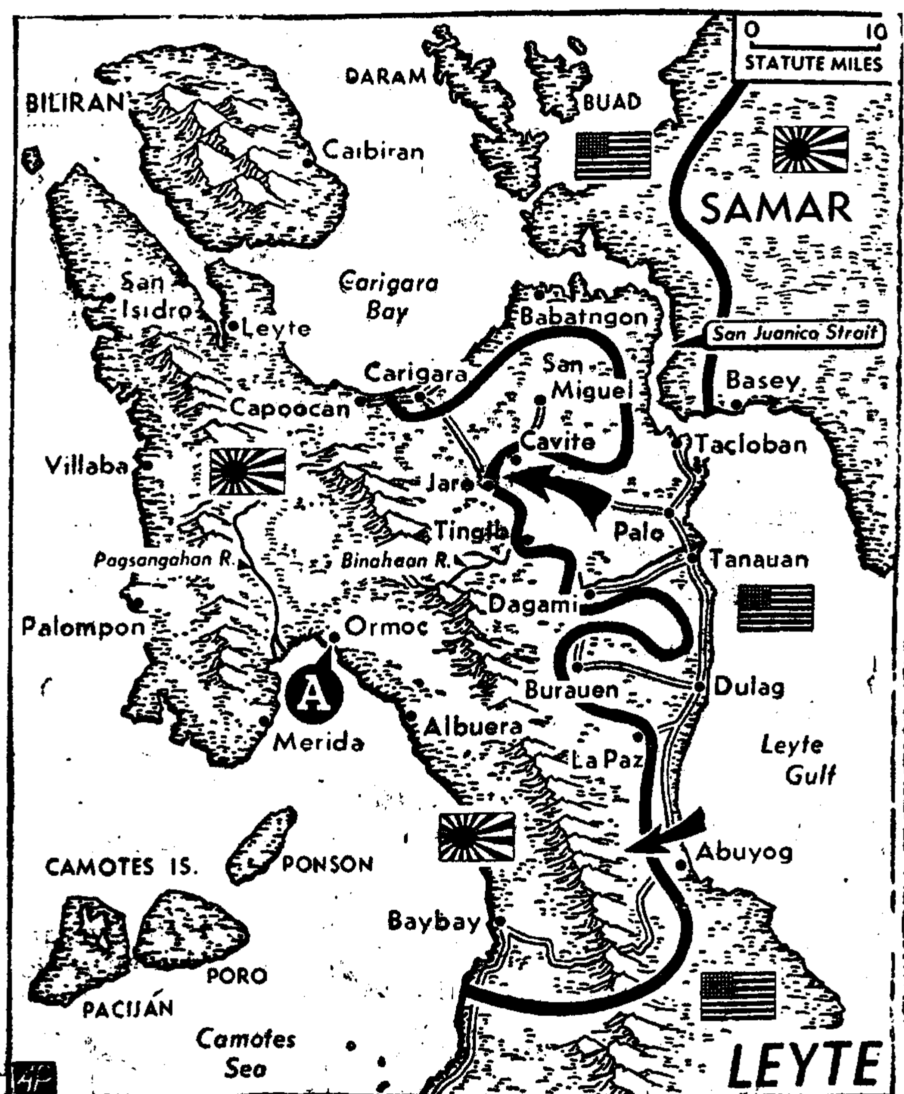
Een zegsman van de Helleense regering in Londen schatte het aantal communistische guerrillero's van de EAM in Hellas op meer dan 60.000, niet meegerekend hun volgelingen. Hieraan voegde hij toe: „Er zijn alle tekenen, dat Hellas naar links is gezwaaid en dit schijnt een der oorzaken te zijn van de huidige onderlinge strijd in het land dat reeds verscheurd en bloedend is".

Hij zeide, dat de juiste sterkte van de linkervleugel in het land, dat een bevolking van 7 millioen had doch met ten minste 1 millioen werd verminderd onder de nazie-heerschappij, niet kan worden bepaald vóór de verkiezingen. Hij verklaarde, dat de huidige wanordelijkheden de voorgestelde vrije verkiezingen enkele maanden hebben uitgesteld. Tenzij de toestand ogenblikkelijk wordt opgelost zal het jaren duren voordat Hellas weer opstaat uit de chaos die door de Duitse bezetting werd geschapen (Londen, (AP) 7.12).

DINGT NAAR MOSKOU'S GUNST.

De Poolse Premier Arciszewski zeide in een radiorede, dat alle polemische quaesties tussen Polen en Rusland „zullen worden opgelost op duurzame, rechtvaardige en eerzame voorwaarden waardoor de belangen van beide zijden veilig gesteld worden".

Arciszewski scheen te dingen naar de Russische gunst toen hij zeide: „Alle Polen wensen oprecht goede en vriendschappelijke nabuurbetrekkingen met de U.S.S.R. welker schitterende oorlogsdaden in Oost-Europa de schaal van de overwinning heeft doen overslaan naar de zijde der Verenigde Naties." Dit was de meest prijzende verklaring over Rusland, welke door de Poolse regering gedaan werd sedert de dood van Generaal Sikorski twee jaren geleden. Waarnemers waren van mening, dat het een poging was van Arciszewski om tot een overeenstemming met Rusland te geraken. (Londen, (AP) 7.12).

Op Leyte waar de Japanners ingesloten werden rondom Ormoc (A) hebben de Noordamerikanen een nieuwe landing uitgevoerd in de rug der Japanse strijdkrachten, zodat deze gesplitst werd. De Noordamerikanen zijn ook uit het Zuiden doorbroken. Aan de Oostkust van Leyte, nabij Dulag, kwamen Japanse valschermtroepen neer die echter opgeruimd worden.

HET NIEUWS VAN VANDAAG

Het ziet er kwaad uit voor de Japanners op Leyte. Generaal MacArthur heeft namelijk een divisie laten landen in de rug van den vijand die zich om Ormoc heeft samengetrokken. De vijand werd volkomen verrast en het gevolg was dat zijn troepen thans in twee gespplit zijn. Een Japans convooi van 13 schepen, dat versterkingen aanvoerde, werd met man en muis in de grond geboord. Bovendien werden in het gebied van de Philippijnen nog 6 schepen tot zinken gebracht en 9 beschadigd. 62 Vliegtuigen werden neergeschoten. De strijd in het Verre Oosten verdringt hiermede de gevechten in Europa, die wel op grotere schaal plaatsvinden, doch geen opzienbarende ontwikkelingen tonen.

De toestand in Hellas en de weerslag daarvan in de wereld trekken nog meer de aandacht.

In Engeland hebben de linkse groepen zoveel herrie gemaakt, dat Churchill genoopt werd zijn politiek in het Lagerhuis te verdedigen. Hier volgt een en ander uit het debat, dat thans binnenkomt: Churchill gaf de verzekering, dat Britse troepen niet gebruik zullen worden om de vrienden der democratie in Hellas en andere delen van Europa te ontwapenen. Namens de linkervleugel verklaarde het Labourlid Seymour & Cocks:

„Thans liggen op de gewijde grond van Athene in de schaduw van de Acropolis Britse soldaten en Griekse vaderlanders dood naast elkander met een Geallieerde kogel in het hart. Ik vraag der regering ogenblikkelijk een eind te maken aan deze broederstrijd".

Cocks beweerde, dat nu de overwinning nadert „De Britse politiek geneigd is vele der oude versleten regimes van Europa te steunen tegen de nieuwe machten, die uit het volk opstaan". Als voorbeeld noemde hij België en Italië. Ten aanzien van Koning George II van Hellas zeide hij, dat deze de grondwet verscheurde welke hij zwoer te zullen handhaven en een dictatuur vestigde onder wijlen Generaal Metaxas.

In antwoord op de eisen van de Labourpartij zeide Churchill: „De regering zou geen vertrouwen waardig zijn indien de strijdkrachten van Zijne Britse Majesteit gebruikt zouden worden om de vrienden der democratie te ontwapenen in Hellas of andere doelen van Europa.

De vraag dringt zich naar voren: wie is een vriend der democratie? (Aanhoudend gejuich en ook geroep van de tegenpartij in het duidelijk verdeelde Lagerhuis) Hoe moet het woord democratie worden uitgelegd? Mijn mening van democratie is, dat de gewone man vecht voor zijn land en dan zijn stem uitbrengt."

Het Labourlid Emanuel Shinwell onderbrak den Premier en vroeg „In Spanje?"

Churchill kaatste terug: „Dit is een van die verkeerde uitleggen: dat men meent, dat ik in prijzende woorden gesproken heb over Franco. Alles wat ik zeide, was dat de politiek ten opzichte van Spanje niet alleen bestaat uit het schrijven van grove woorden op de muur." Hij keek Shinwell toen recht aan en zeide: „De heer Shinwell behoeft werkelijk zijn gezicht niet zo te verwringen alsof hij een dosis lelijke medicijn had ingenomen." Shinwell beet terug: „Dat is juist wat ik doe en nog vele anderen in het land."

Churchill werd begroet met luid gejuich der Conservatieven toen hij verklaarde:

„De democratie is geen lichtekooi die op straat wordt opgepikt door een man met een tommygeweer. Wij houden voe bij stuk bij een eerlijke, vrije verkiezing, gebaseerd op algemeen stemrecht." Voorts verklaarde de Premier, dat Groot Brittannië zich niet zal stellen achter „een bende mannen uit de bergen" die het grondwettelijk gezag omverwerpen door geweld. De Premier tartte de critiek op zijn buitenlandse politiek en eiste een motie van vertrouwen in zijn regering. Hij was kalm en vol vertrouwen over de uitslag van de stemming.

NIEUW NEDERLAND V.

„Oost Thuis, West Best".

De staatsinrichting in de West.

Niet het minst van belang ontbloot voor ons in West-Indië is hetgeen Mr. N. S. Blom, directeur van justitie in Indië en indertijd collega van onzen Meester-doctor in de juist verleden week ontslagen Raad van Advies, en de Heer A. Mühlenfeld, directeur-generaal voor Westindische Zaken aan het Departement van Koloniën, over de „verhouding tussen de gebiedsdelen van het koninkrijk" schrijven in „Nieuw Nederland", uitgegeven bij Querido, New York. Beiden beklemtonen de noodzaak einer decentralisatie, waarvoor in Indië de Commissie-Visman, te onzent de Commissie-Oppenheim werkte.

Ten aanzien van de resultaten der laatst genoemde Commissie is het evenwel onjuist, wanneer op blz. 87 gezegd wordt dat een en ander als ontwerp-landsverordening bij de Staten van Curaçao is ingediend.

Mr. Blom zegt, hetgeen in ons blad ook al eens werd opgemerkt, dat men zich moet hoeden met aan West-Europa ontleende instellingen, die veelal niet passen bij de Indische denkbeelden en toestanden (blz. 73). Dit zegt Mr. Blom ten aanzien van den Gouverneur-generaal, van wien „de glans der koninklijke waardigheid afstraalt". Daarom acht hij het met de Commissie-Visman niet wenselijk, zelfs ondenkbaar, dat de Gouverneur-generaal aan de Volksraad verantwoordelijk zou worden gemaakt. De Departementshoofden, die Mr. Blom ministers wil noemen, zouden evenwel deze verantwoordelijkheid kunnen dragen, zonder zoals in ons land, daarbij afhankelijk te zijn van de volksvertegenwoordiging. De graad van ontwikkeling en het gebrekkige partijwezen maken dit voorshands onmogelijk. Bij conflict tussen dit ministerie en de Volksraad zou het ministerie derhalve niet behoeven af te treden; de Gouverneur-generaal zou te dezer zake beslissende bevoegdheid krijgen (blz. 73).

Ook wil Mr. Blom een Rijksministerie, waarin een Minister voor Indië zou zitten. Dit rijksministerie zou rijksaangelegenheden kunnen behartigen en verantwoordelijk zijn aan een vertegenwoordiging uit alle vier rijksdelen samengesteld.

Of er een volledige taak gevonden kan worden voor afzonderlijke Westindische ministers, Curaçao en Suriname, betwijfelt Mr. Blom (blz. 78). De Heer Mühlenfeld tekent hierbij aan (blz. 89), dat het toch bepaald als een leemte gevoeld zou worden, indien Suriname en Curaçao niet in het rijkscabinet vertegenwoordigd zouden zijn. Wellicht ware de oplossing te vinden in de instelling van een onderstaatssecretariaat voor West-Indië". Het instituut van staatssecretarissen is trouwens een instelling, die ook Minister Albarda bepleit (blz. 144) teneinde zo het werk der ministers te verlichten. Staatssecretarissen zijn in ons land meer geweest. De grondwet van 1814 kende reeds staatssecretarissen, die afhankelijk waren van den vorst. L'histoire se repète.

De Heer Mühlenfeld meent ten aanzien van de verantwoordelijkheid onzer Curaçaose departementshoofden hetzelfde als wij hierboven als Mr. Bloms mening weergaven, „met dien verstande, dat de vraag zou kunnen rijzen, of het wel raadzaam ware, den Gouverneurs, die in dergelijke kleine maatschappijen als de Westindische, uiteraard dichter bij het dagelijks gebeuren staan dan een onderkoning van een zo uitgestrekt en volkrijk gebied als Indonesië, dezelfde beslissende bevoegdheid ingeval van conflict tussen volksvertegenwoordiging en regering, als aan laatst genoemde toegedacht, te verlenen" (blz. 88).

De Heer Mühlenfeld, die Oost-Indië uit jarenlange practische ervaring en West-Indië uit bezoeken kent, schetst hier het verschil op uitnemende wijze. Staatsrechtelijk zijn de Gouverneur-generaal van Oost-Indië en de Gouverneurs van West-Indië elkanders gelijken, maar de grote Indische maatschappij maakt den Gouverneur-generaal tot een „abstractie". Dit is voor de hoogheid van het gezag altijd zeer goed. In de kleine Westindische staatsdelen — alle schrijvers in Nieuw Nederland gebruiken nog de betiteling uit de Staatsregeling 'gebiedsdeel' — is de Gouverneur een der onzen. Practisch ieder ontmoet Hem wel eens. Wie op reis gaat, gaat een hand geven. Het gebeurt dat mensen met huiselijke moeilijkheden hun toevlucht tot den Landvoogd nemen, hetgeen regel is bij alle mogelijke zakelijke en verenigingskrakelen.

In de kleine Westindische samenleving is de Gouverneur meer de vader van zijn gezin, dan de ongenaakbare onderkoning.

Dit heeft nadelen, maar ook voordelen. Het heeft dit nadeel, dat de mogelijkheid groter is geworden, dat de gouverneurs, die zich sedert 1926 steeds meer in een isolement zijn gaan terugtrekken, minder objectief tegenover verschillende conflicten staan. Daarom wil de Heer Mühlenfeld, wat uit natuurlijk niet onbekend zal zijn, den Westindischen gouverneurs geen beslissende bevoegdheid in conflicten tussen de dan zelve verantwoordelijke departementshoofden en de Staten geven.

De Heer Mühlenfeld wil deze gevallen door het rijksparlement doen beoordelen (blz. 88). Het wil ons voorkomen, dat 's heren Mühlenfelds gedachtengang meer democratisch is dan die van Mr. Blom, die de eindbeslissing over een zaak, die een geheel land kan raken, in de handen van één man legt. Misschien dat dit binnen het kader der Indische omstandigheden geen bezwaar is. Zulks kunnen wij niet beoordelen.

In elk geval kan men slechts blijde zijn, dat het ons niet toebedeeld wordt en dat een hoge instantie, als belichaamd in het rijksparlement, zulke geschillen ter beoordeling krijgt. Dit is zeker meer democratisch.

De West hogere volksontwikkeling dan de Oost.

De Heer Mühlenfeld zegt, dat het peil der volksontwikkeling — als onderscheiden van cultuurni-

veau — hier belangrijk hoger is dan in Indië. Op grond daarvan zouden de nieuwe staatsinrichtingen voor Suriname en Curaçao meer overeenkomst met het moederland kunnen vertonen dan die van Indië. Een samensmelting van Suriname en Curaçao vindt in den Heer Mühlenfeld geen voorstander.

Elk heeft geheel eigen problemen. Maar de overeenkomst is dat beide gedurende de oorlog „in woord en daad de duidelijkste bewijzen gaven van trouw en gehechtheid aan de zaak van Nederland" (blz. 90).

De staatsinrichting in Nederland.

Wat de staatsinrichting in Nederland betreft, meent Minister Albarda beter een éénkamerstelsel in te voeren (blz. 140). Men herinnert zich hoe wij in Juni dezes jaars een brochure publiceerden, die in bezet gebied verschenen was en waarin zegslieden van politieke partijen of wat daarvoor doorging, hun mening over verschillende na-oorloge vraagstukken neerschreven. Minister Albarda's betoog is kennelijk hierop ingesteld. Ook deze brochure wenste het éénkamerstelsel.

Historisch zou de invoering van een éénkamerstelsel na terugkeer uit Engeland een allerAardigst verschijnsel zijn. Zoals men weet is de ene Kamer van de grondwet van 1814, bij de vereniging van Noord- en Zuid-Nederland, die in 1815 een nieuwe grondwet veroorzaakte, toen gesplitst.

Welliswaar geschiedde zulks mede op wens der Zuid-Nederlandse leden, maar de anglophiele Willem I, die het Engelse stelsel in de vorm van een Hoger en Lagerhuis bewonderde, wenste eenzelfde stelsel, omdat hij dan ook de eerste kamerleden uit de „aanzienlijken" — een zeer relatief begrip thans nu de laagst geborenen tot de hoogste posten kunnen klimmen, maar in Willems tijd nog niet — leden zou kunnen benoemen. De verschillende grondwetsherzieningen hebben onze Eerste Kamer inderdaad voor een deel van haar belang beroofd en haar opheffing zou dus te overwegen zijn, merkwaardig genoeg na een nieuwe terugkeer uit Engeland.

De overladen Tweede Kamer zou door commissies en raden ontlast worden (blz. 135). De evenredige vertegenwoordiging, die in genoemde brochure maar matige waardering vond — vooral van r.k. en a.r. zijde —, vindt in den minister een verdediger. Anders zouden nog meer kleine partijen in de kamer komen en wij nog meer figuren krijgen, die „eenmaal per jaar uitblinken door te spreken over een haven, een stoompont, een kanaal in hun district", zoals dit onder het districtenstelsel geschiedde (blz. 126). Het was juist de partijgenoot van Minister Albarda, die in genoemde brochure door verandering van de evenredige vertegenwoordiging „vrijwel alle kleinere partijen uit het parlement wilde doen verdwijnen".

Een grondwetsherziening wil Minister Albarda door middel van een volksreferendum doen plaats vinden. Twee derden meerderheid zou zijn vereist (blz. 146).

Het meer „imperiale karakter" van ons land zou naar voren moeten treden, behalve door mogelijkheden van uitwisseling, ook door op de rijksdepartementen, in diplomatieke en consulaire dienst, bij de marine (Blom) mensen uit alle delen van ons koninkrijk tewerk te stellen. Luitenant kolonel Doorman, die over het leger schrijft, wil daarom ook de weermacht in alle delen van het rijk oefenen (blz. 105).

Weinig over leger en vloot.

Bovendien wil deze schrijver de „groetdwang" beperken tot het kader van het eigen onderdeel (blz. 107) en een blijvende 'home guard', burger- of landswacht, invoeren (blz. 108). Over de vorm van de toekomstige dienstplicht of deszelfs mogelijke beperking of afschaffing zegt de schrijver niets.

Kapitein Luitenant ter Zee J. F. W. Nuboer schrijft over de Vloot, waarbij hij feitelijk meer de heroieke rol beschrijft die onze vloot in deze oorlog gespeeld heeft dan dat hij zijn gedachten voor de toekomst formuleert.

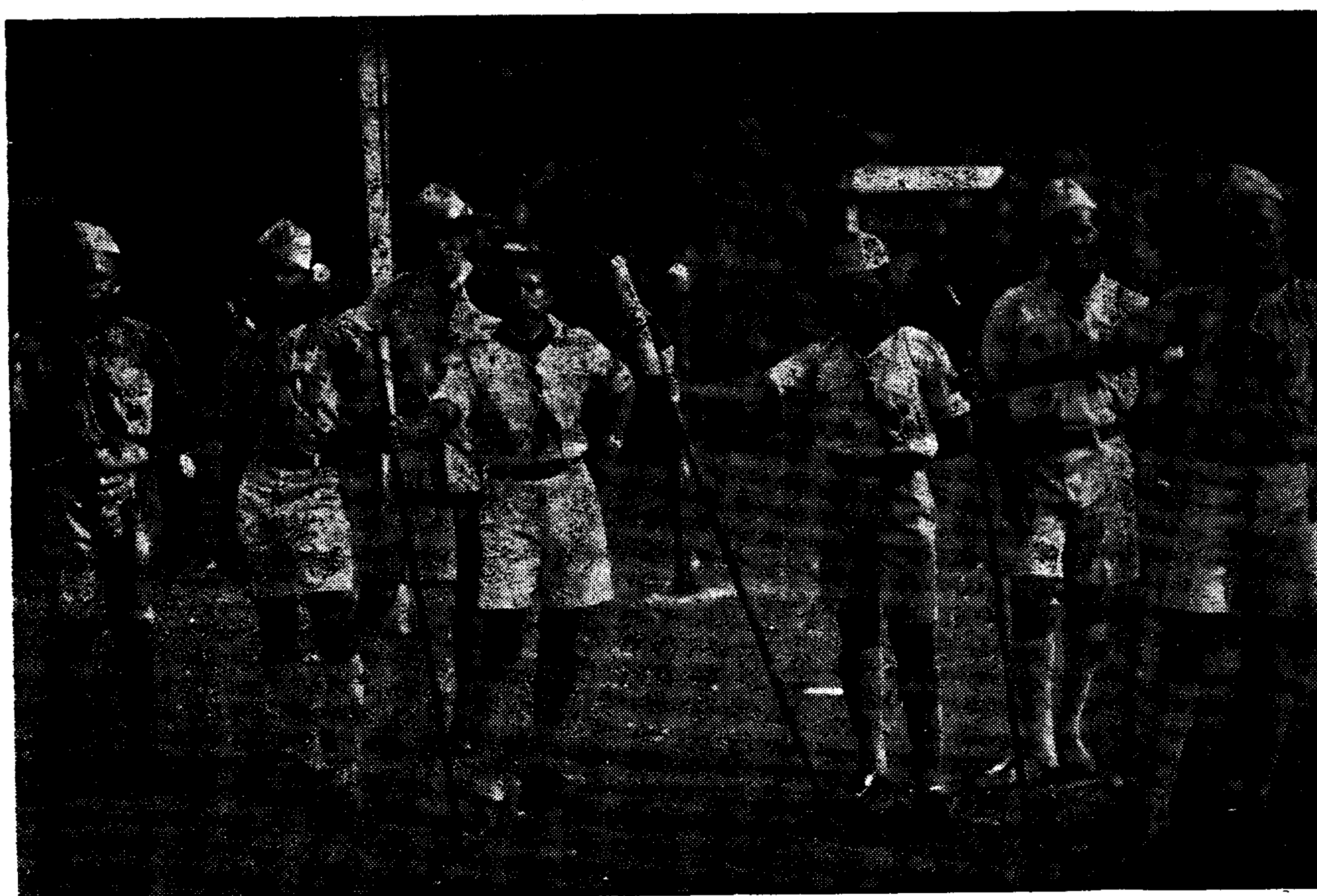
„De slag in de Javazee, waarin onze vloot in Indië ten onder ging, besliste over het lot van Java. Maar de opdracht was vervuld, tot het uiterste" (blz. 120).

Een Westeuropees blok; Duitsland.

Een actueel onderwerp is de vorming van een Westeuropees blok, hetgeen ook door Mr. Gischler ter sprake wordt gebracht, zoals wij al eens opmerkten. Mr. Gischler juicht de samenwerking met België toe op economisch en monetair terrein (blz. 201). Laten wij eraan toevoegen dat wij hiernevens ook een culturele samenwerking zouden begeren. Door zijn handel op Engeland, ligt toenadering tot Engeland het Britse rijk voor de hand. Scandinavië zou er om geaardheid en economische ontwikkeling ook bij behoren. Wat Frankrijk betreft staat men nog voor veel onzekers, maar „het Franse volk kan gezien zijn bewonderenswaardige eigenschappen, in geen enkele Westeuropese samenwerking worden gemist".

Wat te doen met Duitsland?

En Duitsland? Nederland en België zijn de natuurlijke doorvoerlanden voor Duitsland. Onze landbouw vond afzet in de Duitse industriecentra. Duitsland was onze grootste leverancier. Toch staat of valt Nederland niet met Duitsland als klant en leverancier, zegt Mr. Gischler (blz. 202). Vanzelfsprekend heeft Nederland belang bij een welvarend achterland. Wij zullen geenszins weigeren met Duitsland zaken te doen. Voorlopig heeft Duitsland ons meer nodig, dan wij Duitsland en onze politiek moet erop gericht zijn deze positie te bestendigen en te versterken. Voorlopig alhans wenst Mr. Gischler geen opneming van Duitsland in bovengenoemde economische groep. Door een regeling in het vredesverdrag kan aan geforceerde voorkeursmaatregelen ten aanzien van Hamburg en Bremen een eind gemaakt worden ten gunste van Rotterdam en Amsterdam.

ZIET JAN GERARDA!

Dit is de foto, die alle bezitters van de zo juist verschenen Verkenners-kalender, in April zullen zien. „Die ons leiden" staat eronder en op de foto herkent men duidelijk alle leiders van de actieve St. Jozefgroep Curaçao, die niet alleen een blad uitgeeft, maar thans een zeer geslaagde kalender in omloop brengen met een foto voor elke maand. De kalender werd gedrukt op Scherpenheuvel en brengt het rijke verkennersleven in beeld. Men ziet ze oefenen en spelen, werken en seinen. Daar is een foto van de Arubaanse broeder op het ABC-kamp. Op bovenstaande foto herkent men Broeder Grootens en zes van de andere leiders. Geheel links Bonaire's Jan Gerarda.

NIEUWS van OVERAL

DE STRIJD OP LEYTE HERLEEFT.

Noordamerikaanse voetsoldaten hebben een belangrijke doorbraak gemaakt aan de Westkust van Leyte doch de radio beweerde, dat Japanse valschermtroepen landden op vier punten achter de linies der Yankee's om de Noordamerikaanse vliegvelden onklaar te maken. Volgens Tokio werden de Noordamerikanen „in verwarde toestand" aangetroffen. MacArthurs communiqué maakte melding van successen op het land, op zee en in de lucht. In de strijd op de grond doorbrak het 24e legercorps de linie des vijands de rivier de Palanas op een punt op ongeveer 20 kilometer ten Zuid-Oosten van Ormoc. Deze doorbraak ging samen met een landing van zee uit op 16 kilometer ten Zuiden van Ormoc. Men drong binnen in de Japanse stellingen bij het dorp Balogo. Luitenant Kolonel O'Neill Kane voerde de strijdmacht aan. De Japanners werden volkomen verrast en de manschappen stieten slechts op een matig machinegeweervuur.

Twee Noordamerikaanse colonnes die uit het Zuiden oprukken, bereikten punten ten Zuiden van Balogo. Verder het land in kwam men bij het dorp Kang Dagit.

Op zee is de Japanse aanvoerlinie door de Ormoc-baai doorgesneden door de Noordamerikaanse vloot- en luchtstrijdkrachten.

Het Noordamerikaanse 10e legercorps, dat in het Noorden uit de richting van de Carigarabaai aanvalt, oefent druk bezuiden Limon en sloeg een Japanse tankaanval terug. De luchtmacht deed aanvallen van de Philippijnen tot Timor. Gevechtsvliegtuigen vielen de verdedigingsstellingen bij Kakanga aan op 10 kilometer ten Noorden van Valencia op de weg naar Ormoc. Zij vernielden voorraaddepots en gebouwen en beschoten kampgebieden en beschadigden verbindingswegen.

Drie Japanse vrachtschepen van duizend ton werden in de grond geboord: één bij het Bondoc-schiereiland van Zuidelijk Luzon, één bij het eiland Bhil in de Philippijnse Archipel en de derde bij de Noordkust van Flores tussen Timor en Java. (MacArthur Hoofdkwartier, (AP) 7.12).

BOMBARDEMENT OP MANTSJOERIJE.

Noordamerikaanse Superforten hebben industriële doelen in Mantsjoerije aangevallen. Volgens het communiqué van de 20e luchtmacht nam een grote strijdmacht aan de aanval deel. De Japanse radio zeide intussen, dat drie of vier Superforten boven het gebied van Tokio verschenen en brandbommen wierpen. (Washington, (AP) 7.12).

COMMUNIQUÉ VAN ATHENE.

Als volgt luidt het communiqué, dat door Generaal Majoor R. M. Scobie, de Britse Bevelhebber der strijdkrachten in Hellas, werd uitgegeven:

„De zuivering van het gebied van Athene en Piraeus van vijandige ELAS-strijdkrachten heeft gestadig voortgang.

Tegen het vallen van de nacht (Woensdag) waren grote gebieden bevrijd en bezet door Britse en geregelde Helleense troepen. In sommige gevallen werd veldgeschut gebruikt om sterktepunten van de EAM op te ruimen, welke de bewegingen onzer troepen belemmerden.

De materiële schade aan burgerlijke eigendommen is gering. Bewapende rechtsen, die zich bij de Britse troepen wilden aansluiten, worden ontwapend, aangezien zij optreden tegen de bevelen van de regering. Dit wordt gedaan zonder incidenten. Elders in Hellas is de toestand kalm, hoewel in het gebied van Drama (Thracië) gevechten zijn uitgebroken tussen de ELAS en nationalistische strijdkrachten. Het is bevestigd, dat een Duitse officier gevangen genomen werd, terwijl hij het bevel voerde over een detachement van de ELAS-troepen" (Athene, (AP) 7.12).

COMMUNIQUÉ VAN DE ELAS.

Het centrale Comité van de Elas gaf een communiqué uit in antwoord op de order van Generaal Scobie, dat alle guerrillero's Athene en Attica binnen 72 uren moeten ontruimen. Het communiqué legt uit, dat de redenen van de crisis gelegen zijn in de schending van het verdrag van Libanon door Papandreou, die de verraders niet strafte, Quislings in dienst der regering hield en het bestaan toeliet van grote gewapende strijdkrachten welke door den vijand georganiseerd werden. Volgens het communiqué zou de invoering van de staat van beleg de regering van Papandreou in een dictatuur hebben herschapen. „Wij geloven daarom, dat Uwe Excellentie geen gehoor moest hebben gegeven aan het verzoek en U stellen tegenover de meerderheid van het Helleense volk. Wij geloven, dat U zult beseffen, dat zulk een houding in strijd is met het Atlantisch Handvest en de overeenkomsten van Teheran, aangezien dit een inmenging betekent in de binnenlandse aangelegenheden van Hellas. Wij protesteren daarom en hopen, dat Gij onzijdig zult blijven in deze strijd van het Helleense volk" (Athene, (AP) 7.12).

AP'S PLANNEN.

Plannen voor een verdere ontwikkeling van de diensten der Associated Press in Latijns Amerika als een middel om tot een onbelemmerde vrije wisseling van nieuws te geraken werden heden goedgekeurd door Kent Cooper, Directeur van de Associated Press, als een fundamenteel deel van AP's uitgebreide werkzaamheden over de gehele wereld.

Cooper betuigde zijn tevredenheid over de werkzaamheden van het afgelopen jaar en zeide: „Ik heb nooit met meer genoegen mijn instemming doen blijken dan over het belang van een snelle, volkomen vrije en onbelemmerde wisseling van nieuws tussen de landen van Amerika teneinde tot een toenemende internationale verstandhouding te geraken aan onze zijde van de wereld en over de gehele wereld. De plannen om de samenwerking te vergroten met de nieuwsbladen en radiostations in alle landen van Amerika en de toenemende omvang van deze inwisseling dragen daarom mijn volledige goedkeuring weg. In het afgelopen jaar is in deze richting grote vooruitgang gemaakt en de ontwikkeling van deze inspanning in de toekomst zal mijn grootste persoonlijke aandacht hebben" (New York, (AP) 6.12).

CURAÇAO

HET CONCERT VAN GISTERAVOND.

Het is nu vier jaar geleden, dat het Curaçaos Philharmonisch Orkest voor de eerste keer en iets meer dan drie jaar geleden, dat ik het voor de tweede keer heb gehoord.

Gisteravond was het dus de derde keer en van maal tot maal is het orkest beter geworden. Zo groot zijn zelfs de vorderingen, dat men thans reeds begint naar het orkest te luisteren zonder zich de hele tijd te herhalen, dat het een amateursensemble is, dat men met bizondere consideratie moet beoordelen. Want — daar ligt het grote verschil: er zijn nu reeds momenten van werkelijke schoonheid.

Het Orkest maakt thans een zeer moeilijk stadium door. Voorbij zijn de tijden dat men alles a priori bewonderde ter wille van het goede streven alleen.

Nu, dat wij weten, dat dit ensemble iets kan, nu verwachten we, dat het ieder maal mooier gaat spelen. Nu, dat wij weten, dat het zeer technische moeilijkheden heeft overwonnen, mag er geen terug meer zijn. Nu, dat wij reeds passages hebben gehoord, die schoon hebben geklonken, nu moet alles niet alleen technisch af, doch ook schoon van klank zijn.

Ik heb de Ouverture „Iphigenia in Aulis" van Gluck niet kunnen horen, doch ik heb de beide grote werken van het programma: Beethoven vioolconcert (solist R. F. W. Boskaljon, dirigent Chris J. H. Engels) en Mozarts symphonie in G mineur gehoord.

Laten we het eerlijk zeggen: Beethoven was te hoog gegrepen, maar merkwaardigerwijze, heeft juist in Beethoven het orkest momenten van werkelijke schoonheid, van homogene orkestklank gegeven.

De Heer Boskaljon speelde dit ontzettend moeilijke vooilconcert, waarvoor hij eigen cadenzen had geschreven, zeer verdienstelijk en het is niet anders dan prijzenswaardig, dat hij dit concert heeft laten spelen want, qua orkestroutine en soepelheid heeft het Curaçaos Philharmonisch Orkest er zeker ontzaggelijk veel uit geleerd.

Daarbij is de litteratuur voor opgroeiende orkesten uiteraard zeer beperkt.

Het Curaçaos Philharmonisch Orkest heeft bewezen dat het thans een solist kan begeleiden. Chris J. H. Engels, wiens gewone plaats aan de piano door Professor Palm werd ingenomen, blijkt alle gaven van den geboren dirigent te bezitten: zijn bewegingen zijn duidelijk, hij heeft autoriteit, heeft het orkest vast in de hand en kan een uitstekend „al fresco" dirigent worden. Nu reeds profileert hij de melodische lijn op biezonder soepele wijze.

De Heer Boskaljon heeft worden aan muzikale opvoeding in zijn orkest getoond. Mozarts symphonie in G mineur moet op het programma van het orkest blijven, ware het alleen reeds ter wille van de eerste „Satz" en van het menuet.

Het is zeer verheugend te constateren, dat in deze op materialisme afgestemde tijd, zulk een idealistisch, cultureel streven als een amateur-orkest in Curaçao levensvatbaarheid blijkt te hebben.

Dit danken wij den ijverigen, onvermoeibaren R. F. W. Boskaljon en wij zullen hem daarvoor altijd tot diepste erkentelijkheid verplicht blijven.

Teun Don.

SCHEEPVAART-VERBINDINGEN MET DE BENEDENWINDSE EILANDEN.

Drie stoombootmaatschappijen zijn van plan alle belangrijke havens van Venezuela en de havens van de drie Benedenwindse eilanden aan te doen. De Zeevaart-Commissie van de Verenigde Staten heeft bekend gemaakt, aldus de Journal of Commerce dat de Alcoa, de Grace-line en de K.N.S.M. voorstellen hebben ingediend.

De Commissie moet eerst haar goedkeuring verlenen vooraleer de nieuwe dienst in werking kan treden.

Het betreft hier het vervoer langs de Atlantische en Golf havens van de Verenigde Staten. Willemstad, Oranjestad en Kralendijk. In Venezuela zouden aangedaan wrden: La Guayra, Puerto Cabello, Coro en Maracaibo. (Aneta)

PERSCONFERENTIE VAN PAPANDREOU.

door Stephen Barber.

George Papandreou heeft de EAM en de ELAS ervan beschuldigd „Hellas in een burgeroorlog te storten". Het was de eerste persconferentie van den Premier sedert de uitbarsting der gevechten Zondagavond. Papandreou beschreef de Britse rol in de huidige situatie als „niet alleen een vriendschapsdienst doch ook een plicht omdat de huidige toestand uit de oorlog voortspruit. Indien wij een leger gehad hadden zouden wij geen hulp nodig hebben, doch het Helleense leger werd geofferd op het altaar der vrijheid. Daarom vragen wij in ruil de Geallieerde hulp om het Helleense volk van zijn vrijheid te verzekeren. Hellas zal trachten zo spoedig mogelijk een geregeld leger te organiseren, niet alleen om het volk van zijn vrijheid te verzekeren, doch ook om deel te nemen aan de gemeenschappelijke overwinning van de vrijheid". Panandreou ontkent fel de beloften van een vrije verkiezing over de grondwettelijke quaestie. Ook uitte hij zijn dank aan de Grote Geallieerden in hun pogingen om Hellas te helpen met zijn staathuishoudkundig herstel.

Papandreou deelde fel de beschuldiging van linkse zijde, dat hij een dictatuur tracht te vestigen en zeide: „Ik ben zelf een democraat en socialist. Het houden van strijdkrachten in dienst van een partij is geen democratie: het is fascisme. Ik richt mij tot socialisten en democraten over de gehele wereld en ik vraag hun of zij het in democratische landen zouden aanvaarden, dat leger en politie behoren tot een partij en dat de staat — welke het gehele volk vertegenwoordigt — geen strijdmacht tot zijn beschikking heeft? Ik verwerp met toorn de beschuldiging, dat onze regering er een is van reactie. Wij haten geweld, zowel van links als van rechts".

Papandreou ontkende, dat het Britse optreden in Hellas een „interventie" is, doch het is „een hulp ter verwezenlijking van Roosevelts grote beginsel van vier vrijheden."

Hij zeide, dat van interventie sprake zou zijn in een staat, welke vrij functioneert, „doch wanneer het volk nog geen politieke vrijheid verworven heeft en in angst gehouden wordt door het gewapend geweld van een politieke minderheid spreekt men niet van 'interventie' doch van 'bevrijding'."

Over de gebeurtenissen, welke leiden tot — wat hij noemde — een „poging tot staatsgreep van de linkervleugel" zeide Papandreou, dat de eerste zet het aftreden was van zes communistische en EAM-ministers. „De scheuring in het cabinet ontstond over de ontbinding van de bewapende ELAS, de politie van de EAM. Wij waren het erover eens geworden deze quaestie op te lossen. Het cabinet stemde in de guerrilla-strijdkrachten te ontbinden en dat de publieke veiligheid niet zou worden verzekerd door de EAM doch door de nieuwe nationale garde. Doch toen ter elfder ure, kwam de breuk".

„Men heeft gezegd, dat de betoging van Zondag het begin was van de poging tot staatsgreep der linkervleugel, doch dit is niet juist", verklaarde Papandreou.

„Zaterdagavond kwam het Centrale Comité van de EAM bijeen en de beslissingen daarvan werden Zondagmorgen gepubliceerd in het communistische nieuwsblad 'Rizospatis'.

He blad maakte de beslissing bekend om die morgen een politieke betoging te houden en gaf opracht tot een algemene staking. Hoewel stakingen het politiek recht zijn van arbeiders om hun mening te kennen te geven, bekende de staking op dit ogenblik een slag voor de vitale belangen van de natie, aangezien hierdoor de lossing van de bevoorradingsschepen gehinderd werd. En ten derde maakte het blad bekend dat het Centrale Comité van de ELAS opnieuw gevormd was. De derde verklaring betekende, dat de ELAS zich losmaakte van de orders der regering en Generaal Scobie, den Opperbevelhebber der strijdkrachten in Hellas. Aldus werd een staat binnen een staat gevormd".

„Na deze beslissingen was het duidelijk, dat een poging tot staatsgreep begonnen was", zeide Papandreou. „Bovendien kondigde de leider van de EAM Zevgos in de Zondags-editie van 'Rizospatis' aan: Thans is het woord aan de met macht beklede krijgers van de ELAS die worden bevolen hun wapens in te leveren".

Papandreou zeide tevoren met de leiders van de ELAS gesproken te hebben en hij wees hun erop, dat, indien zij weigerden de wapenen in te leveren elke soldaat die aan de oorlog heeft deelgenomen dit zou kunen doen. „De ELAS begon toen in de provincies de nationale garde op te breken, welke wij gevormd hadden na gezamenlijke overeenstemming. En zo was de toestand toen de betoging begon. De betoging was bedoeld als het begin van de revolutie en daarom werd zij verboden.

De Politie opende het vuur op de betogers op het Constitutie Plein nadat zij een aantal politiemannen hadden aangevallen en ontwapend. Hierbij namen zij vijftien automatische wapenen in beslag waarmede zij een officier doodden".

„Maandag en Dinsdag begon de revolutionnaire activiteit in alle ernst", zeide de Premier. Een aantal politiebureaux in het gebied van de hoofdstad werd toen genomen. Politiemannen werden gevangen genomen evenals burgers en een aanal werd „vermoord" (Athene, (AP) 7.12).

MEVROUW STEENBERGHE NAAR DE V.S.

Aneta meldt, dat Mevrouw Steenberghe, echtgenote van Mr. Maximiliaan P. L. Steenberghe, uit bevrijd Tilburg in de Verenigde Staten is aangekomen.

ARTHRITIS IN 30 MINUTEN VERHOLPEN.

— Generaal Patton is 2½ kilometer doorgedrongen in de Siegfriedlinie en 13 kilometer binnen het Saargebied. De kanonnen van het derde leger schieten Saarbrücken — nog 5 kilometer ver — aan stukken. De aanval van Patton in de Siegfriedlinie schijnt aan kracht toe te nemen.

—De radio van Tokio gaf toe, dat de aardbeving van Donderdag een vloedgolf veroorzaakt heeft, welke de huizen onder water zette, een landverschuiving deed onstaan en gebouwen beschadigde. Het epicentrum van de aardbeving, dat lag in de Zee van Ensju, trof het district van Tokio. Andere districten, welke door de aardbeving aangetast werden, zijn Hamamatsu, Sjizzuoka en Nagana. In Nagoya zouden slechts vensterruiten zijn gebroken. Over het algemeen is de schade gering en werd pracisch geen schade aangericht aan onze productie-middelen, aldus Tokio

— De Russen bevinden zich op i… meer dan 25 kilometer ten Zuiden van Boedapest in de opmars, welke ten doel heeft Boedapest van de Oostenrijkse verbindingswegen af te snijden. De gehele Zuidelijke oever van het Balatonmeer is van den vijand gezuiverd. Er worden dagelijks ongeveer duizend gevangenen genomen door Toibukhin.

— De Britse en Poolse troepen in Italië rukken gestadig voort in de regen, modder en mist. Zij vergroten hun bruggenhoofden over de Lamone ten Zuid-Westen van Faenza en hebben Castel Raniero, Olmatello en Pieura genomen.

— De Chinezen hebben Tusjan heroverd op 120 kilometer ten Zuid-Oosten van Kweiyang. De Japanners vluchten in Zuidelijke richting uit Sanho op 50 kilometer en Noord-Oosten uit Tusjan. De Chinezen zijn 20 kilometer voortgerukt na de herovering van Sanho op Zaterdag. De vluchtende Japanners zouden zijn onderschept ten Noord-Oosten van Lipo, op 145 kilometer ten Zuid-Oosten van Kwei ang, hoofdstad van de provincie Kweitsjow en sterktepunt aan de Birmaweg.

ONS KONINKRIJK

DUITSLAND VERWERPT EISENHOWERS VERKLARING.

Duitsland heeft indirect Eisenhowers verklaring, dat de Nederlandse binnenlandse strijdkrachten deel uitmaken van de Geallieerde legers verworpen. De Duitse radio heeft de binnenlandse strijders er van beschuldigd misbruik te maken van het Rode-Kruis insigne. Onder deze omstandigheden achten de Duitsers Eisenhowers verklaring dat de binnenlandse strijdkrachten een hun opgelegde taak uitvoeren, onjuist (Aneta).

VENLO EN ROERMOND.

De Duitsers hebben het gebied ten Oosten van de Maas rondom Venlo en Roermond tot Duits grondgebied verklaard.

„Veritas" schrijft dat Venlo en Roermond volkomen zijn leeggeplunderd. Alle winkels en fabrieken zijn leeggehaald, de woonhuizen zijn verlaten en beide steden zijn geëvacueerd. De N.S.B.-burgemeesters werden vervangen door Duitsers en Duitse politie handhaaft de orde. Voor de evacuatie plaats had werden alle mannen tussen 16 en 65 jaar opgeroepen voor dwangarbeid. Niemand gaf gehoor aan dit Duitse bevel, waarop duizenden werden weggevoerd naar Duitsland. Daarna hebben de Duitsers veewagens gevuld met Russische mannen en vrouwen aangebracht, die op het ogenblik verdedigingswerken moeten bouwen aan de Maas (Aneta).

GERBRANDY IN DE LIMBURGSE MIJNSTREEK.

Aneta's correspondent, A. G. van Beers, meldt dat Minister-President Mr. Pieter Sj. Gerbrandy een bezoek bracht aan de Limburgse mijnstreek. In de provinciale hoofdkwartier van de stoottroepen, drukte de premier zijn voldoening uit over de organisatie, het tuchtsbesef en de werkzaamheden van deze jonge vaderlanders. Hij bezocht het hoofdkwartier van de mijnen te Heerlen, waar hij confereerde zowel met de directie als met de vertegenwoordigers van de organisatie van mijnwerkers en employees van de particuliere mijnen. De bestaande problemen, die gedeeltelijk van zielkundige aard zijn, werden den minister voorgelegd.

De minister legde er de nadruk op dat Zuid-Limburg in een gunstige positie staat tegenover de rest van de bevrijde gebieden. De steenkolen-industrie is de sleutel tot alle andere industrieën en overal werd mij om steenkolen gevraagd om het werk te kunnen hervatten.

Het is dus een morele plicht tegenover het vaderland om de productie op te voeren. De minister zeide op deze conferentie, dat een staking niet minder dan hoogverraad zou betekenen. Allen waren het met dit standpunt eens en bespraken de wenselijkheid van het nemen van strenge maatregelen tegen onverantwoordelijke elementen die stakingen zouden trachten uit te lokken. Een aantal van hen werd reeds gearresteerd.

De directie van de mijnen wees op de noodzakelijkheid de voedselsituatie te verbeteren en de minister beloofde dit te zullen opnemen. Toen de minister het gebouw verliet, zong het personeel dat in de hal stond opgesteld, het volkslied. De minister diep onder de indruk, hield een ontroerende toespraak, waarin hij o.a. zeide: Helpt Uw Koningin, helpt de regering in haar strijd voor de bevrijding van de rest van Nederland. Werkt met al uw krachten en vergeet nooit, dat in Londen de Koningin verlangend is om terug te keren en zorgt, dat Haar terugkeer geen uur vertraagd worde".

Buiten het gebouw sprak de minister wederom de mensen toe: „Wij in Londen werden steeds aangemoedigd door het kranige gedrag van de Limburgse bevolking. De koningin is u zeer dankbaar daarvoor. Gaat voort met dezelfde goede geest. Lang leve de Koningin".

De menigte, die den minister luide toejubelde, zong spontaan uit volle borst het Volkslied.

De menigte riep: „God zegene U!" en trachtte de hand des ministers te drukken. Gerbrandy was nauwelijks in staat zich een doorgang tussen de menigte te banen.

Vandaag ging de minister naar het gedeeltelijk verwoeste stadhuis, welks voltooiing koppig door den burgemeester was gesaboteerd, daar iedere goede Limburger wilde dat dit prachtige voorbeeld van moderne Nederlandse architectuur door de Koningin ingewijd zou worden. Bij het verlaten van het stadhuis werd de minister eindeloos toegejubeld, waarop hij antwoordde met: „Lang leve het vaderland, lang leve de Koningin".

„Lang leve de minister-president!" riep hierop de menigte.

Minister Jacob A. W. Burger bezocht Maastricht en hield besprekeningen met den Commissaris der Koningin. Hij verklaarde aan den vertegenwoordiger van Aneta, dat de zuivering goede voortgang maakte en dat alle verdachte personen nu uit de kantoren verwijderd waren, terwijl nog slechts enkele twijfelachtige gevallen op verdere berechtiging wachtten (Aneta).

MINISTER PRESIDENT SPREEKT DE VRIJWILLIGERS TOE.

Minister President Pieter Sj. Gerbrandy bracht Dinsdagmiddag een bezoek aan den bevelhebber der Poolse troepen in Nederland en bracht hulde aan de Polen voor hun aandeel in de bevrijding van een belangrijk deel van Nederland. Maandag bezocht de minister de jonge Nederlandse vrijwilligers die hun aandeel gaan hebben in de strijd tegen Japan en sprak hen toe, waarbij hij o.a. zeide dat zij er het levend voorbeeld van waren dat de geest van een volk niet gedood kan worden.

De ontberingen in het bezette Nederland waren vreselijk, maar in Nederlands Oost Indië is het nog erger. De positie van 28000 Europeanen aldaar is verschrikkelijk, maar wanneer de jonge Nederlanders tegen de Japanners willen vechten om dit deel van het koninkrijk der Nederlanden te bevrijden, zijn wij er zeker van dat de woorden van Gouverneur Generaal van Starkenborgh bewaarheid zullen worden dat ook Nederlands Indië weer zal herrijzen. (Aneta)

REGELINGEN VOOR DE ARBEIDERS.

Regelingen zijn getroffen voor de terugkeer van buitenlandse arbeiders in Duitsland, die door de geallieerde legers worden bevrijd. Door het Hoofdkwartier van Eisenhower is een boodschap per radio uitgezonden waarin de arbeiders worden gewaarschuwd om, bij de nadering van de geallieerde legers zoveel mogelijk naar het platteland te vluchten en daar te wachten tot de streek gezuiverd wordt. Na de strijd zullen de militaire autoriteiten zich direct met de arbeiders bezig houden en regelingen treffen voor hun terugkeer. Er zijn speciale postkaarten gemaakt, die den arbeiders ter hand zullen worden gesteld om hun familieleden te waarschuwen, dat zij nog in leven zijn en dat zij zich onder bescherming der geallieerden bevinden. Indien mogelijk zullen ook boodschappen per radio worden uitgezonden.

ANETA-NIEUWS.

Meer dan duizend Duitsers zijn verdronken op een zandbank in de Schelde, terwijl een Nederlandse trompetter het Horst Wessel lied speelde, toen het water geleidelijk rees en de Duitsers onder de golven verdwenen.

De Aneta-corresponden John O'Connor Howe hoorde het verhaal toen hij met de „Amstelstroom" — het voor Zeeland bestemde voedselschip — naar Nederland kwam. De kapitein van een sleepboot vertelde hem, dat het voorval plaats greep bij Terneuzen, waar een grote zandbank is, die bij eb droog staat. Toen de Duitsers de vlucht namen, hadden zij beslag gelegd op een aantal kleine bootjes.

Zij geraakten op de zandbank en toen het water regelmatig zakte zaten zij weldra geheel op het droge. Daarop verschenen vliegtuigen van de Raf en schoten raketten af op de bootjes die volkomen vernield werden. Spoedig was in Terneuzen bekend, dat een groot aantal Duitsers als het ware gevangen zat op de zandplaat en de mensen liepen naar de Schelde-oever om het schouwspel gade te slaan, toen de vloed opkwam. Zij hadden een trompetter meegebracht, die het Horst Wessel lied begon te spelen, terwijl de Duitsers door het opkomende getij weggespoeld werden.

DE BRITSE BRANDWEER HELPT.

— Britse brandweermannen hebben een derde van het dorp Klundert gered van de vlammen waarmee de Duitsers getracht hadden de gemeente te vernielen. De brandweermannen, die een onderdeel van het Britse leger vormden, werken onder hevig Duitse granaatvuur in de onmiddelijke achterhoede van de troepen. De gehele gemeente werd met ondergang bedreigd. Een andere gemeente, waarvan de naam nog niet bekend is gemaakt werd aan de Scheldemonding door dezelfde brandweermannen gered.

Hier konden de inwoners de volgende dag terugkeren met hun handkarren en kruiwagens, waarop zij hun schaarse bezittingen in veiligheid hadden willen brengen.

De vreugde van deze eenvoudige mensen was wel de mooiste beloning voor de brandweerlieden. (Aneta).

MUSSERT TREKT ZICH TERUG.

Volgens radio-Oranje heeft Mussert zich met zijn staf gevestigd in een dorpje aan de Duitse grens. (Aneta)

DENGAH WINT BRONZEN KRUIS.

Aan Julius Frans Dengah, behorende tot het Nederlands Indische leger, werd het Nederlandse bronzen kruis toegekend als blijk van waardering voor zijn heldhaftig gedrag betoond gedurende de verdediging van het vliegveld te Dilli op Portugees Timor, op 20 Februari 1942, toen hij gedurende lange tijd de Japanners belette zijn post in te nemen, en den vijand zware verliezen wist toe te brengen. (Aneta)

NEDERLANDER GEEERD.

Het Noordamerikaanse Instituut van Werktuigkundige ingenieurs kende de „Holley" medaille, welke wordt gegeven voor „een belangrijke uitvinding van werktuigkundige aard die van groot nut voor het algemeen belang is geweest" toe aan Carl L. Norden uit New York, uitvinder van het beroemde „Norden precision bomsight". Norden, die te Semarang geboren is en nog steeds Nederlands onderdaan is, hoewel hij reeds 40 jaar in de Verenigde Staten van Noord-Amerika woont, ontving de medaille die sinds 1924 jaarlijks wordt uitgereikt, tijdens een diner gehouden ter gelegenheid van de 65ste jaarlijkse vergadering. Toen hij het ceremonieel in ontvangst nam dat hem toegekend werd in verband met de diensten gedurende vele jaren bewezen aan de Nationale defensie van Noord-Amerika, zeide de Heer Norden, dat hij speciaal dankte voor het feit, dat iemand gekozen was, die geen lid van het instituut is en bovendien burger van een klein Geallieerd land.

Het is deze gulle vrijzinnigheid, de rechtvaardigheid en sportiviteit van uw Amerikaanse levenswijze, tezamen met de grote steun die ik van vele marine-officieren mocht ontvangen, die de factoren zijn, die mij ertoe geleid hebben mij in dienst van uw land te stellen (Aneta).

BOMBARDEMENT.

Het ministerie van Luchtvaart deelt mede dat Spitfire-bombardementsvliegtuigen een precisieaanval hebben gedaan op een opslagplaats en de startplaats van de V-2 Vliegende bom in Den Haag. Deze startplaats lag in de schaduw van het Huis ten Bosch, het vroegere paleis des Prinsen-Generaals, dat in het jaar 1645 gebouwd werd, op minder dan 300 meter afstand van het paleis. De Raf wist een voltreffer te plaatsen zonder eenvwel schade aan te brengen aan de omgeving (Aneta).

PONTIFICAAL REQUIEM IN DEN BOSCH.

Een Pontificale Mis werd Dinsdag opgedragen in de St. Janskerk te 's Hertogenbosch voor degenen, die bij de bevrijding het leven hebben verloren. De mis werd opgedragen door den Bisschop van den Bosch Zijne Hoogwaardige Excellentie Mons. W. Mutsaerts. Burgerlijke en krijgsoverheden woonden de plechtigheid bij; ook enkele ministers waren aanwezig. In Zijn preek prees de Bisschop de onvermoeibare bevrijdings-legers en gaf uitdrukking aan de diepe liefde van het Nederlandse volk voor Koningin Wilhelmina en het Huis van Oranje (Aneta).

ZIJ ZULLEN ELKANDER HELPEN.

Door Nederlandse en Belgische autoriteiten, in samenwerking met de militaire autoriteiten is een accoord gesloten waarbij België en Nederland elkander zullen bijstaan zolang de moeilijkheden van kolenvervoer blijven bestaan. Onder de huidige omstandigheden is het bijvoorbeeld onmogelijk om kolen van Limburg naar Brabant te vervoeren langs de gewone weg (Aneta).

SINTERKLAAS IN NEDERLAND.

In bevrijd Nederland hebben de kinderen Dinsdag het Sinterklaasfeest gevierd. Weken lang reeds hebben vele geallieerde soldaten en officieren hun chocolade rantsoen opgespaard zodat er een voldoende hoeveelheid snoepgoed voor de kinderen was, waarvan sommigen nog nooit tevoren chocolade of koek gezien hadden.

Op een plaats hadden officieren van verschillende nationaliteiten hun ruim hoofdkwartier ter beschikking gesteld, zodat Sint-Nicolaas in eigen persoon daar het lekkers aan de kinderen kon uitdelen.

MITCHELLS IN ACTIE.

Het vooruitgeschoven Hoofdkwartier op Leyte meldt dat Nederlandse Mitchells een lichter tot zinken brachten en een zeilschip bombardeerden nabij het eiland Alor en voorts doelwitten bombardeerden op de Oostkust van Flores. (Aneta).

VENEZUELA EN EMIGRATIE.

Het Venezolaanse comité tot organisatie van de Inter-Amerikaanse Landbouij Conferentie heeft een biezondere commissie aangesteld om de vraagstukken betreffende emigratie te bestuderen. (Aneta)

Kerkberichten

Week van 10 Dec. t.m. 16 Dec.
Zo.: Twede Zondag van de Advent.

CATHEDRALE ST. ANNA-KERK.
Otrabanda

Pastoor M.v.d. Elsen O.P., tel. 1507.

Zondag:

5.30 H. Mis.
7.30 Kindermis.
9 — Hoogmis.
19. — Lof.

Weekdagen:

H.H. Missen om 6. en 6.30 uur.
Do.: 7.— Congregatie voor de meisjes.
Biechten: 's morgens na de H. Mis, op verzoek en na 16 uur.

H. ROZENKRANSKERK,
Pietermaai.

Pastoor C.D.v.d. Looy O.P., spreekuren: 8 uur en 19.45 uur. tel. 2170.

Zondag:

5.30 H. Mis.
7.— H. Mis.
8.— Kindermis.
9.— Hoogmis.
19.— Lof.

Weekdagen:

5.30 H. Mis (beh. Za.).
6.— en 6.30 H. Mis.
Di.: 6.45 Congregatie voor de meisjes.
Za.: 6.—, 6.30 en 7 H. Missen
Iedere dag om 19 uur Rozenhoedje.
Biechten: Na de H. Mis. Zaterdag tussen 16 en 18 uur, en 's avonds na Rozenhoedje.

H. FAMILIE-KERK, San Mateo.
Pastoor: Th. Exler O.P. tel. 2413.

Zondag:

5.— H. Mis.
6.15 H. Communie uitreiken.
6.30 H. Mis.
7.45 Kindermis.
9 — Hoogmis.
19.— Lof.

Weekdagen:

6.— en 6.30 H. Mis.
Do.: 6.30 H. Mis en Congregatie voor de meisjes.
19.— Aanbidding voor de vrouwen.
Biechten: na Lof. Zaterdag de gehele dag.
Iedere 2e en 4e Zondag van de maand Predicatie in het Nederlands.

KERK O.L.V. VAN DE BERG CARMEL,
Groot Kwartier.

Pastoor P. Elie O.P., tel. 1967. spreekuur: 8 — 10 uur, Zon-, feest- en weekdagen.

Zondag:

5.— H. Mis.
7.— Kindermis.
8.30 Hoogmis.
17.— Lof.

Weekdagen: 6.30 H. Mis (behalve Zaterdag).

Biechten: elke dag na H. Mis en Zaterdagmiddag.

KERK VAN HET H. HART,
Janwé.

Pastoor A. C. de Valk O.P., tel. 2365, spreekuur: 7 — 9 uur

Zondag:
behalve Zondag.

5.30 H. Mis.
8.30 Hoogmis.
19.— Lof.

Weekdagen: 6.30 H. Mis (behalve Zaterdag).

Biechten: elke dag na H. Mis tot 9 uur. Za. van 16 tot 18 uur.

H. TERESIA-KERK, Juicio.
Pastoor H. Penninx O.P. tel. 1367 spreekuur 7 — 9 uur (behalve Zondag).

Zondag:

5.— H. Mis.
8.— Hoogmis.
19.— Lof.

Biechten: 's morgens na H. Mis tot 8 uur; Zaterdag van 16 tot 19 uur.

KAPEL ST. MARTINUS-GESTICHT.

Zo.: 7.— H. Mis; 16 — Lof.
Weekd. 6.— H. Mis.
Di.: 16.— Lof.
Do.: 17 tot 18 uur Aanbidding voor de vrede.

KERK H. FRANCISCUS VAN ASSISIE, Oranjestad — Aruba.

Pastoor Th. Bartel O.P., tel. 34;

spreekuren: alle weekdagen van 7.15 — 8.15 uur, alsmede om 10 uur en om 18.30. 's Zaterdags alleen van 8—9 uur.

Biechten: Alle weekdagen 's morgens vóór en ná de H.Mis. 's Middags om 15.30. 's Zaterdags en 's Donderdags voor eerste Vrijdagen van 15.30 uur af.

Zondag.

5.— H. Mis.
6.30. H. Mis.
7.45 H. Mis voor de schoolkinderen.
8.45 Hoogmis.
19— Lof met Rozenhoedje.

Weekdagen.

6.30 H. Mis.